

Frágreiðing frá lögmanni á lögtingi 29. juli 1959.

Vinnuumstøðurnar.

Fartrot hefur merkt og merkir umstøðurnar her á landi.

Um ikki hin stóra farleysa fjøldin av okkara fiskimonnum hevði havt atstøður at komið til arbeiðis um borð í íslenskum og øðrum útlenskum skipum ella á landi í Íslandi, vildi havt verið illa vordið í okkara figgjarviðurskiftum seinastu árin.

Hetta er hvørjum manni greitt.

Men tá ið so bakbresturin kom við, at íslendingar við útflytingini av sjómarkinum gjørdur suðurlandsveiðina ómøguliga, og við, at teir við teirri ovurstóru valutaavgift uppá 55% veruliga eisini gjørdur teimum hundraðtals føroysku arbeiðs- og fiskimonnum ómøguligt at vinna á landi ella við skipum í Íslandi, vóru vit úti fyrri einum tilflokum kasti sum at kalla aldri áður.

Aftrat hesum bakkasti komu versnandi marknaðarviðurskifti og minkandi fiskiskapur eisini aðrastaðni enn í Íslandi fyrri okkara egnu skip.

Vit kundu ikki líta á Ísland sum áður.

Vit máttu hava hópini av nýggjum skipum, skipum, sum kundu fara allar havleiðir.

Vit máttu vinna veiðirætt á nýggjum veiðiskjóm.

Og vit máttu leggja allar árar umborð fyrri at tryggja okkum víðast møguligt sjómærk við okkara oyggjar.

Landsstýrið og ríkisstýrið hava í viðgerðini av eini heildarskipan til bygging og menning, figgjarliga og mentunarlaga av landi og fólkum okkara sjálvandi tikið við alt viðvíkjandi okkara sjóvinnu sum ein høvudstáttin at loysa við størsta skundi.

Viðvíkjandi endurnýggjan av okkara skipafloða liggur landið tolu-lliga væl.

Í heildarskipanini er talan um eina minstu flegging uppá 50 milliónur til línuskip tey fyrstu 5 árin.

Henda flegging er hugsað soleiðis, at realkreditinstituttet lænir tær 25 milliónurnar, danski fiskaribankin 10 milliónir, lögtingið 10 milliónir í studningi og skipaælgararnir 10, sum eginpening.

Verður talan um flegging til stórar trolarar og onnur enn størri fiskifør, verður serlig flegging at fáa til vega. Talan hefur verið um ein stóran trolara aftrat teimum, ið eru komnir, og sum eru í gerð, soleiðis at vit í

hesum ári og fyrst í komandi ári verða at fáa 5 stórar trolarar aftrat teimum, vit høvdu undan portugalstrolarunum, altsó verða vit tå at hava 13 stórar trolarar tilsamans, umframt tveir minni umbygdar, ein diesel og ein oljufýrdan.

Aftrat umrøddu finansiering uppá 50 milliónir er tann skipan komin í lag, at danski fiskaribankin, ið hevur fingið 100 milliónir til arbeiðis, skal virka eisini í Føroyum í sama muni sum niðri í Danmark við láni upp til 85 % ímóti, at skipaáanarin sjálvur rindar 15 % av kostnaðinum sum eginpening.

Henda uppískoytisfinansiering danska fiskaribankans kann verða okkum ein óførur stuðul.

Komnir av nýggjum línubátum eru 2 í ár. Frammanundan eru 3 komnir. Hesir bátar falla fiskimonnum væl og sigast góðir í royndum. Ein hópur av umsóknnum um lán og studning til nýggjar línubátar hava verið til viðgerðar í landsstýrinum. Stýrið hevur játtað studningslán. Nakrir nýggir bátar eru kjallagdir. Føroya kreditinstitutt hevur mær kunnugt ikki lidugtviðgjørt allar umsóknirnar, men roynir at fáa gjørt tað sum allraskjótast. Forútsæð, at kredittinstituttið lönir sín part skuldi vónir verið fyri at fingið í ár og nakað inn í næsta ár av lidnum bátum og kjallagðum bátum eitt tal, ið totast upp ímóti teimum tjúgu — um væl ber í hond kanska meiri. Feløg og menn, ið eru frammi eftir at fáa línubátar, eru oman fyri tjugutalið.

Tå ið talan er um nýtt veiðiøki og nýggj veiðirættindi, hevur sjálvandi fyrst og fremst verið hugsað um Grønland.

Landsstýrið fór tí beinanvegin, ið tað var sett, í samráðingar við ríkisstýrið og grønlandingar.

Fyribilsúrslitið av hesum samráðingum varð sum kunnugt rætturin til at reka fiskiskap frá nøkrum nýggjum havnum á Vesturgrønlandi. Harafrat varð tað gjørt loyviligt hjá 25 bátaløgum at rógva út á ávísum støðum javnbjóðis grønlandingar við avreiðing til grønlandshandilin. Hesin samróður hevur ikki verið royndur áður og er tí ilt at meta um, hvat hann goymir av fyrimunum, um hann kann verða hildin fram. Man tað er at vóna, at hetta samarbeiði við grønlandingar kann verða lagt so til rættis, at tað veruliga verður at roynast sum ein vinningur, sum eitt gott nýtt øki í okkara sjóvinnu. Hitt almenna hevur tikið eitt ódnartak. Tað er við landsstýrisins veðhaldi og láni landskassans vegna, at hin stóri grønlandski útróðurin kom í lag.

Vit kunnu í stuttum siga, at tað sum so bráðliga og bondskliga glapp okkum av hondum í Íslandi, og sum kanska stendur fyri at farast okkum av veiðirættindum eisini í øðrum londum, hava vit í bráðskundi roynt at lagt upp til at vinna aftur í Grønlandi. Har eru í ár til útróðurs við bátum frá landi og skipum eitt tal av monnum, ið totast upp móti talinum á teimum sum seinastu árin hava leitað sær vinnu í Íslandi á landi og við skipum. Allir, sum unna okkara fiskimonnum og landi væl, darra í spenningi fyri, at hetta stórtakið við bátum og móðurskipum uppi í Grønlandi má fara at roynast okkum væl, so trongar sum veiðigøturnar tykjast at fara at verða færoyingum aðrastaðni. Tessverri hevur náttúran ikki rikið við okkum uppi í Grønlandi. Har hevur í ár verið so óvanliga nógvur ísur, ið hevur tarnað fiskiskapinum ikki bara hjá trolarum og sluppum, ið eru ikki komin meira enn uppi góðan helming av bestu árum áður, men ísurin hevur í stórum tarnað bátafiskiskapinum í t. d. Ravnsoynni Stóru. Aftrat hesum óhappi frá náttúrunnar síðu er so tað hent, at okkara bátar og skip hava mist ein part av fiskiskapinum við at bíða eftir bensini og olju. Fyri summi bátaløg hevur henda bíðingur ikki

bara kosta mistan fiskiskap, men mikla útreiðslu við at hava verið noydd at lata farmaaskipið, tey høvdu at flyta seg og viðføri og útgerð upp, eisini liggja og bíða. Tílíkt, at teir ið hava ábyrgd av oljugoymslunum har uppi, ikki hava tær fyltar við olju og bensini, tá ið menn koma upp at byrja fiskiskap, má verða harðliga átalað. Tílíkt má ikki henda seg aftur. Tað kann beinanvegin taka menn av fótum.

Í Eysturgrønlandi sigst at verða nógvur stórir og feitir fiskur, Tað gleðilliga frættist, at føroyingar ikki aftra seg við at gera royndir har við. Ein stórri og tvinnar minni „ekspeditiónir“ eru við at gera seg til at fara upp hagar at fiska. Allir føroyingar fylgja hesum royndum við størsta athuga og vónum um, at tær fara at eydnast væl. Tær verða so ikki bara at týða nýtt veiðiløki hjá føroyingum. Men við tað her kanska verður talan um at veiða stóran fisk ístaðin fyri tann, sum glapp okkum av hondum við at missa Suðurlandið, kann okkara fiskiskapur við Eysturgrønlandi koma at verða hjargingin fyri okkara Spaniuhandil, sum higartil hevur verið tann, ið hevur givið hægsta prís, men sum í lätuni er í vanda vegna trot uppá stóran fisk. Sum kunnugt krevur Spaniumarknaðurin stóran fisk. Og hann verður ringur hjá okkum at fáa um vit ikki fáa hann í Eysturgrønlandi.

Tað umrødda framtakið í Grønlandi er bara fyribils. Men ætlanin er at leggja doyðin á at fáa eina varandi nýskipan, ið kann verða at gagni bæði fyri okkum og grønlandingar. Við tí í hyggju verður farið til samráðingar við grønlandska landsráðið og kommunurnar nú í august manað.

Sjómarkið.

Tað kann ikki dyljast, at útflytingin av sjómarkinum í Íslandi kom at raka føroyingar harðari enn nakra aðra tjóð. Tað liggur beint fyri at hugsa, at vit føroyingar mega taka upp beinleiðis samráðingar við Íslendingar um at vinna aftur okkara forna veiðirætt í Íslandi, fyri ið hvussu er okkara skip, sum veiða við húki og greiðum, ið Íslendingar og allar tjóðir mega ásanna eru meinaleysar fyri fiskastovnin.

At landsstýrið tekur uppattur ynski sítt at koma í hesar samráðingar eru eyðvitað.

Nú, vit við útfluttum fiskimarki í Íslandi og helst eisini aðrastaðni við verða ríknir burtur av góðum gomlum fiskileiðum, brennur sjálvandi enn og meira á hjá okkum viðvíkjandi okkara egna fiskimarki. Og landsstýrið hevur sjálvandi hetta í huga. Tað er so vunnið, at trýmílasáttmálin av 1957/67 er broyttur. Vit hava fingið 6 míla markið ístaðin fyri trýmílamarkið. Tessverri ber ikki til í hesi atløgu at vinna kravið um at máta sjómarkið út frá beinum línjum millum ytstu oddar og sker. Aftrat 6 mílamarkinum hava vit fingið trý fríðað økir millum 6 og 12 míla markið. Henda fríðingin er ávísa tíð av árinum. Hon er longest sunnan Stein. Tað, sum kanska hevur mest at týða í tí nýggja fyribilssáttmálanum ið bretar, er, at uppsagnarfrestin er styttað við 4 árum. Meðan vit vóru bundnir til 1967 av tí gamla sáttmálanum, kunnu nú vit verða leysir av sáttmála við bretar í 1963. Tað er eisini tað við nýggja sáttmálanum, at um bretar við alheims samráðingum ella á annan hátt verða at ganga við til góðkenning av rúmari sjómarki hjá øðrum verða vit at vinna tað sama.

Arbeidsskapandi virkið.

Satt er tað, at okkara hjallur er á sjónum. Men júst tí leikar so mikið á hjá okkum eisini at leggja árar um borð fyri at fáa bygt upp allan tann ídnað, ið skilagott skipaður eigur lívslíkindi hjá okkum. Stevnan eigur at verða, at vit fyrst og fremst framleiða mest møguligt av okkara egnu nýtslu, og síðani lata tað, ið vit hava at selja útlendingum, í fult tilgjørdum skili. Hetta royna øll skilagóð lond at gera.

Í sambandi við hesum verður hugsað um alla ta rúgvuna, vit innflyta av tilgjørdum vørum, sum vit kundu virkað sjálvir, alla ta rúgvuna av eplum, ið vit kundu framleitt sjálvir, alla tað ullina, ið fer óarbeitt av landinum heldur enn at vit skuldu haft so væl skipað heimavirki, at eingin ulla-lagdur fór av landinum óvirkaður.

Vit eiga kol til heimabrúks og til elverk. Og vit vita, at omanfyri og undir kolalindunum hjá okkum finst virðismikil eldfastur leirur.

Tað má vera eitt málið hjá okkum at nútímansgera kolaframleiðsluna og fáa pening fyri hin virðisfulla eldfasta leirin.

Hetta hevur landsstýrið og ríkisstýrið ásannað, og er tí nútímans kola- og leirnáam við í teirri heildarætlan, ið landsstýrið og ríkisstýrið komu til sættis at fremja til uppbyggingar.

Nøkur nútímans turkivirki hava vit. Men tessverri hevur í seinasta árinum verið stórir trupulleikar við at sleppa av við smáan turkaðan fisk. Hetta hevur borið við sær, at vónir til tey stóru turkivirkini sum arbeidsgevandi studlar, hevur ikki hildið seinasta ár. Og tað er lætt at skilja, at táíð fiskatilvirkingin, ið hevur verið høvudsstudulin undir arbeiðinum á landinum hevur svikið, hava vit verið fyri stórum arbeidssloysi á flestu støðum, har ið ov mikið av arbeiði hevur verið áður. Nú kanska lýsir eitt sindur í fyrri at kunna selja mesta partin av okkara saltfiskaveiðu sum klippfisk í Italiu, Spaniu, Grikkalandi og Brasiliu. Men viðurskiiftini á okkara næststørsta klippfiska-marknaði Brasiliu eru minni enn so enn álitandi. Vónandi verður at batna í hvørjum har. Men ein kann verða fyri einum bakbrest, áðrenn ein veit av. Menn spáa salt- og klippfiskaframleiðsluna minni og minni marknaða. Men so længi sum vit veiðiliga liggja sum vit liggja, eiga vit at royna at verja henda marknað. Fryst fiskaløk vinna markna fyri sær kring allan knøttin. Tað er tí eyðvitað, at vit megu hava henda veruleika í huga, nú ið vit eru farnir undir risatøk fyri í mesta skundi at fáa okkum so nógv nútímans skip, at fiskimenn okkara ikki longri verða farleysir og noyddir av landinum aðrastaðni at fáa sær arbeiði. Spurningurin um bygging av risastórum frystivirki í hvørjari sókn hevur verið til ummælis hjá teimum, sum hava framleiðsluna í hondum. Hesir leggja stóran dent á framleiðsluna av flaka, men halda at spurningurin um bygging av hesum risaverkum má bíða, til tess vit hava tikið hitt fyrsta stóra takið at fáa nútímans veiðifør. Teir halda vit hava nógv stóra frystimegi til ta veiðinøgd, ið talan er um í dag við okkara heimaútróðri.

Landsstýrið hevur tikið hesa støðu vinnulívsmanna til eftirtektar fyri í ár. Men tað er eyðvitað at vit eiga at standa fyrireikaðir til í bráðskundi at byggja frysti- og flakavirkini, ið eru neyðug fyri at fremja heima fiskiskapin og fáa mesta vinningin av okkara fiskiskapið, eisini hvat ið viðvíkir at skapa arbeiði á landið. Landsstýrið er tí vakið á hesum øki og vil gera sítt besta fyri at loysa flakaframleiðsluspurningin.

Flaka- og ferskfiskaspurningurin í síni heild leikar almikið á. Í sam-

band við henda spurning standa söl- og landingarlíkindi í Bretlandi. Tað er ilt hjá ferskfiskavinnuni at bera 10⁰/₁₀ tollin, ið bretar hava lagt á fremmandan fisk fyri at verja sína egnu fiskaframleiðslu. At føroyingar kunna vera og viðhvørt hava verið fyri skerðum landingarrætti rímar illa við gott vinarlag. Landsstýrið hevur bæði yvir fyri danska ríkisstýrinum og beinleiðis yvir fyri bretum sjálvum horið fram vælgrundað ynski um at sleppa undan 10⁰/₁₀ verjutollinum og at fáa ikki minni sæmdir enn fælendingar og aðrir viðvíkjandi landingarrætti. Hildið má verða á við hesum ynskjum og krøvum, til tess vit hava vunnið sæmdir.

Teir 6 og teir 7.

Tað er ikki gott hjá smálondunum, nú ið tey skulu verða noydd at velja annaðhvørt at vera við 6-landasamgonguni ella 7-landasamgonguni viðvíkjandi marknaðunum. Her ræður av sonnum orðfelli: tekur tú meg her, skert tú meg har.

Áðrenn marknaðarspurningurin kom fyri á ríkisdegi, hevði landsstýrið sjálvandi havt hann til umhugsingar, og áðrenn Jóhann Poulsen fólkatingsmaður fór niður á ting at víðgera henda týðningarmikla spurning, var hann á fundi í landsstýrinum. Hansara støða í fólkatinginum um fyri fyrst at lata føroyingar verða uttan fyri báðar samgongurnar er samsvarandi við landsstýrisins fyribils støðu. Og í hesum føri kann bara takast fyribilsstøða, til tess endaliga er kastað.

Marknaðarspurningurin hjá okkum føroyingum er sum heild tikin avgerandi fyri lív og lagnu okkara.

Landsstýrið er tí á einum máli um, at orkan má leggjast á at røkja henda tåtтин í okkara lívi, røkja hann til líta.

Havna- og vegabyggingin.

Áðrenn valið samtykti tingið hina veldugu havnarbyggingarætlanina.

Landsstýrið gjørdi sær greitt, at henda ætlan skuldi verða framd í komandi 10 árunum.

Men hon kostar ovur nógv í mun til orku okkara, og um innløgurnar komu at snara sær tveran og berast frá, kundi lætt komið at staðið á gjaldingarevnum, tá ið byggjarbeiðini skuldu verða framd. Landsstýrið hevur tí í samráðingum sínum við ríkisstýrið um ta stóru uppbyggingarløguna tikið henda møguleika við og byrgt fyri, at hann skal henda. Semja er um, at landsstýrið við statsins ábyrgd kann, um tørvur er til tess taka neyðugu lán til at greiða havnarbyggingarløguna. Samsvarandi hesum er bæði á tingi og á ríkisdegi samtykt lóg hesum íleggjarilánunum viðvíkjandi. Somu lögtings- og ríkislógir snúgva sær um 4 milliónir um árið í 4 ár — heimila lögtingið at taka og ríkiskassan at vedhalda fyri uppiskoyttislán at rinda lögtingsins studningslán til endurnýggjan av skipaflotanum. Við hesum hjálparlógum at- trat tí peningi, avsettur er á figgjariológina, og sum tingið annars hevur tókan til sama endamáli, er tryggjað, at tingið kann verða ment at lúka sín part í vega- havna- og skipabyggingarætlanunum.

Bergholsbyggingin.

Viðvíkjandi bergholsspurninginum er at siga, at felagið Højgaard & Schultz er við at gera bergholsprojektið Hvalba-Tvøroyri. Tað vil verða lagt fyrri tingið, og vónandi verður tað so vordið, at tað verður møgulligt at fara undir tað beinauvegin soleiðis sum ætlanin var í fjør.

Framhald av ravnagnanini av Føroyum.

Í teirri stóru uppbyggingarætlanini, ið landsstýrið og ríkisstýrið vórðu samd um, vórðu um 20 milliónir til víðari útbygging av SEV og 6 milliónir til víðari ravnagnan av Suðuroynni.

Henda tilætlaða víðari ravnagnan fer nú fram bæði í Suðuroy og í SEV.

Millum fyrimunirnar við í Suðuroy at nýta føroyskt kol og fáa óavmarkaða kraft og nýta vatn við eini avmarkan til umleið 3 milliónir kwh meta kønir menn, kommunurnar í Suðuroy hava tikið støðu fyri vatninum. Men fleiri og fleiri har suðuri eru í døpurhuga vegna ta litlu vatnorkuna, tí vit liva í eini tíð, tá ið elkraftarkravið er so ómetaligt og vaksandi í hvørjum.

Hvalaveiðan

hefur verið roynd við miklum tapi seinastu árin. Líkindini at halda fram, hildu menn, ið hava haft rakstur in í hondum, ikki vera til steðis. Tað hevur verið sum hvalurin hevur verið horvin ella tikið heilt aðra gongd langt av okkara leiðum. Hetta er mikið spell og eitt vónbrot.

Sjúkra- og sinnissjúkahúsbyggingin.

Í framhaldi av mongum samráðingum við ymisk ríkisstýri var semja um, at innan fyrri 5 ár skuldu ætlanin viðvíkjandi bygging av sjúkrahúsum í Klaksvík, og landssjúkahúsi og sinnissjúkahúsi í Havn verða framdar. At loysa hesa risauppgávu krevjast 23 milliónir. Tær 17 milliónurnar til sinnissjúkahúsið verður staturin at bera einsamallur, meðan útreiðslurnar til bygging av landssjúkahúsinum og sjúkahúsinum í Klaksvík verða goldnar helvt um helvt av statí og lögtingi.

Landsstýrið vil vera vakið í strembanini at fáa framt henda mikla tætt í heildarætlanini.

Fólkapensjónar- og avlamispensjónarspurningurin,

ið var ein tættur í stjórnarflokkana samgongu var loystur í seinastu setu. Semja var eisini millum stjórnarflokkarnar og ríkisstýrið, at tey økir í teirri sosialu forsorgini sum ikki vóru á hædd við viðurskiftini á landinum niðri, eisini verða at gerast javngóð við viðurskiftini niðri. Við tí endamáli situr nevnd og ger uppskot til neyðugu lógarbøtingar, Hesar ábøtur vil landsstýrið leggja sær nær at fáa framdar skjótast møgulligt.

Tá ið tað er gjørt, kann av sonnum verða sagt, at vit eru komin væl áleiðis í teirri sosialu forsorgini her á landi.

Húsabyggilánsspurningurin

var ein tótturin í samgongusemjuni millum stjórnarflokkarnar.

Landsstýrið vil í hesi setu leggja fram lógaruppskot til ávegis loysn av hesum spurningi.

Flog sambandið við úrheimin

og innanoyggja hevur landsstýrið verið í samráðingum um við ríkisstýrið.

Sum viðurskiftini eru í dag halda menn, ið kónir eru flúgvungini viðvíkjandi, at Sandoyggjin hevur besta øki til flúgvuvøll, ið nýtuligur er til landingar av stórum maskinum. Men so eru tað líkindini at koma úr Sandoyggi skjótt og undir tryggum og góðum umstøðum, men her er ikki so væl vordid.

Annadhvørt bygt verður aftrat í Seyrvági, har ið menn ikki dáma innflúgvungarviðurskiftini so væl sum á Sandi, ella á seinastnevnda staði, verður talan um miklan pening, neyvan undir 20 milliónir.

Athugin hjá ríkisstýrinum eins og hjá landsstýrinum fyri at fáa ein nútímans flúgvuvøll og flogsamband við úrheimin er alstórur. Spurningurin er bára, um hesin peningaspurningur kann verða loystur, samstundis sum farið verður undir so nógvar aðrar miklar uppgávur.

Landsstýrið vil so undir ongum umstøðum liggja á bóli í hesum máli.

Viðvíkjandi flogsambandinum innanoyggja verður kanska helikoptarin flogfarið, ið verður at loysa henda spurning.

Sjóverjuskip

við tveimum helikoptarum er ætlanin at fáa til Føroyar innan fyrstu tveir árin.

Við hesum helikoptarum verður so høvi at roynd, hvørja nyttu, ið teir kunnu gera her hjá okkum.

Ein hevur loyvi at hava tær bestu vónir.

Landsstýrið vil fáa innanoyggjaflúgvungarmøguleikarnar kannaðar og roynd at fáa hesa flúgvungina framda so skjótt sum møguligt.

Ein nýggjur „Smiril“

má verða fingin til vega. Honum er alstórur tørvur á. Landsstýrið vil í hesi setu leggja fram fullfíggað uppskot um bygging av einum nýggjum strandfaraskipi í staðin fyri gamla „Smiril“.

Jarðarbrúkið

má haldast at vera hættisliga aftarlaga, hættisliga fyri okkara komandi ættarlið, ið verður at tróta grønmeti og mjólk og aðra grøði, um ikki eitthvørt munandi verður gjørt til øking av tí, ið jørðin kann geva.

Ein jarðarbrúksurskipan til nýtslu av nútímans amboðum í sambandi við eini umskipan av sølu og keypi av búnaðarvørunum ájavnt við, hvussu menn hava skipað seg í frammalagastandandi londum er ein spurningur, ið hevur landsstýrisins allarstørstu interessu.

Telefonsambandið

er ekki fullfíggað.

Fyri at kunna halda fram við at nútímanagera telefonverkið og útbyggja tað, er neyðugt hjá verkinum at fáa nýggjan pening til íleggjar.

Landsstýrið vil í hesi setu koma fram við uppskoti um lán hesari útbygging og nútímanagerðan viðvíkjandi.

Studentaskúlin

við kostdeild er nú avgjærdur at verða lagdur í Hoydølum. Hitt fyrireikandi nivelleringsarbeiði fer fram har uppi. Peningaspurningurin skuldi verið á leið at verið loystur. Vónandi vilja menn við mentum og peningi ikki aftra seg við at keypa obligatiónir ella beinleiðis læna til byggingina, um skuldi komið at trotið við peningi í seinasta endanum.

Á nýggjum fólkskúlabýgningum

er enn í mongum støðum mikil tørvur. Nógvir nýggir skúlar eru bygdur, aðrir eru í gerð ella í umbúna.

Landsstýrið kennir tað sum skyldu sína at vera við til at skapa okkara fólki hin besta fólkskúlan, ið er møguligur her á landi, eins og tað er fegið yvir at vera við til at skapa ein serliga góðan skúlaskap fyri fólkskúlabørn í seinastu skúlaárunum.

Læraraskúlaspurningurin,

ið hevur verið til umrøðu ígjøgnum langa tíð, men støðugt er óloystur, leikar meiri á nú enn á nøkrum sinni. Landssýrið vil tí taka hann til realitetsviðgerð til eina endaliga loysn samstundis sum studentaskúlin verður bygdur.

Árið tók seg upp við lønarstríði ella stríði um frítíð við løn.

Fyri at bjarga arbeiðsfriði og veita fiskimonnum sømdir vóru stjórnarflokkarnir samdir um fyribils at játta lønjavningargrunninum 1 millión sum stuðul til rindan av frítíðarlønini, men kortini treytað av, at arbeiðsfriður varð í 2 ár.

Henda játtan kravdi nýggja inntøkulóg.

Tað liggur so á hesum friði, um grunnurin fær milliónina, og fyri friðinum ráða partarnir, sum vóru í stríði.

Hesin vinnufriður týðir almikið fyri endurnýggjanina av okkara skipaflota við tað, at hann hevur so stóra ávirkan á hugin hjá monnum at fáa sær skip.

Um radarstøðina varð mikil blástur. Men har var roykur uttan grind. Men flestir ásanna nú, hvussu ið landið liggur, og arbeiðið fer fram í náðum og friði.

Tað, ið farið er av árinum hevur vinnuliga borið út av lagi illa í band. Árið er misseydnað hjá okkara íslandsmonnum, bæði teimum, sum vóru til lands og við íslenskum skipum, og teimum, sum vóru á Suðurlandinum við føroyskum trolarum og sluppum. Trolfiskiskapurin í Grønlandi eins og fiskiskapurin hjá flestu føroysku sluppunum kom sum sagt at vera heilt misseydnaður í Grønlandi.

So dapurt innløguliga sum árið higartil hevur verið, vóna vit kortini, at endin fer at roynast betri, at vit verða at sleppa undan einum fellisári.

Bótin er í hjallinum, og vit hava sum sagt hjallin á sjónum. Har megu vit heinta okkara føði og holdsligu lívsevni. Og stevnan hjá landsstýri og tingi má tí vera, sum nú liggur, hin eina:

Meiri og meiri av arbeidssambodum, skipum og virkjum á landi í samband við fiskivinnuna og teimum ráevnum og tilfari, sum finst heima hjá okkum sjálvum.

Víðast møgulig arbeidssøki og rættindi, fyrst og fremst í Grønlandi og heima hjá okkum sjálvum.

Eina holla menning og speking av okkara sálarligu og likameligu øvnum til avreksverk fyri land og fólk!

Fastar nevndir og aðrar.

Figgjarnevndin: J. Fr. Øregaard, Samuel Petersen, Andr. Djurhuus, Johan M. Fr. Poulsen, E. Patursson, S. Joensen og Poul Petersen. Tiltaksmenn: J. P. Davidsen, P. J. Olsen, Tr. Samuelsen, Hans Iversen, Fr. Hansen, Hanus við Høgadalsá og H. Djurhuus.

Umsóknanevndin: J. H. Danbjørg, L. Joensen og Fr. Hansen.

Landsstýrismálanevndin: J. Fr. Øregaard, H. Iversen og E. Patursson.

Fiskivinnunevndin: Poul J. Olsen, P. M. Dam, Jens Chr. Olsen, J. Høgnesen og Niels Holm Jacobsen.

Telefonnevndin: Haldor Hansen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Vilhelm Nielsen og Hemming Jespersen.

Marknaðnevndin: J. Fr. Øregaard, J. Høgnesen, E. Patursson, A. Djurhuus, Haldor Hansen, Jens Chr. Olsen og H. Djurhuus.

Skúlanevndin: J. H. Danbjørg, M. Johannesen, Leon Joensen, Hans við Høgadalsá og K. Wang.

Kiosknevndin: Jens Chr. Olsen, S. Joensen, Vilhelm Nielsen, Samuel Petersen og J. Lindenskov.